

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

10 juli 1998

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Nelly Maes, de heren Herman Lauwers, Marino Keulen en Jos Stassen –

**houdende wijziging van artikel 8 van het decreet van 19 april 1995
houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur en Sport
uitgebracht door de heer Marino Keulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Louis Bril.

Vaste leden : de heer Joachim Coens, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Louis Bril, Jozef Browaeys, Marino Keulen ;

mevrouw Kathy Lindekens, de heer Michiel Vandenbusche, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;

de heren Frank Creyelman, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Eddy Schuermans, Walter Vandenbossche, Gilbert Vanleenhove, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey ;

de heren Freddy Feytons, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Dirk Van Mechelen ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;

de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

916 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Amendement

INHOUD

	Blz.
I. Vergadering van 23 april 1998	
1.1. Toelichting door mevrouw Nelly Maes, mede-indiener	4
1.2. Algemene bespreking	5
II. Vergadering van 14 mei 1998	
2.1. Verderzetting van de algemene bespreking	6
2.2. Artikelsgewijze bespreking en stemming	9
Bijlagen	11

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Cultuur en Sport besprak op 23 april en 14 mei 1998 het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 8 van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volkswontwikkeling.

Op de vergadering van 23 april 1998 werd het voorstel van decreet toegelicht en besproken. De commissie besliste toen om het voorstel van decreet aan te houden om een verdere evaluatie van het voorstel van decreet en het voorgestelde amendement toe te laten. Op 14 mei 1998 werd de bespreking verdergezet, gevolgd door de stemming.

I. VERGADERING VAN 23 APRIL 1998

1.1. Toelichting door mevrouw Nelly Maes, mede-indiener

Mevrouw Nelly Maes wijst erop dat door de eigenheid van het verenigingswerk de educatieve medewerkers zich voor het uitoefenen van hun taak vaak moeten verplaatsen. Dit heeft te maken met de structuur van de verenigingen, waarbij groepen en kernen gespreid zijn over heel Vlaanderen. Dit heeft eveneens te maken met het feit dat van de educatieve medewerkers wordt verwacht dat zij zich naar de vele vrijwilligers begeven op ogenblikken dat deze bereikbaar zijn ; dus 's avonds en tijdens de weekends.

Voor al voor de kleine verenigingen wegen de reistijd en de reiskosten zwaar door. Deze verenigingen werken immers vanuit één centraal secretariaat of met een beperkt aantal regionale secretariaten. Grote verenigingen werken vaker vanuit verschillende gedecentraliseerde secretariaten, waardoor de reistijden worden beperkt. Alhoewel verenigingen trachten om op diverse manieren de veraf liggende kernen of afdelingen op een kostenbesparende manier te begeleiden, door bijvoorbeeld meer telefonische contacten of gegroepeerde bijeenkomsten, blijkt uit de praktijk toch dat een verschil van 20% in reistijd tussen de gesimuleerde en de reële reistijd, een minimum is. Dat verschil kan zelfs oplopen tot 50% bij gebruik van het openbaar vervoer.

Mevrouw Nelly Maes weet wel dat het verlies door verplaatsingen reeds voor een gedeelte werd ingecalculeerd in het decreet van 19 april 1995. Het netto-tijdverlies is echter veel groter. De compen-

satietijd die conform de sociale wetgeving voor de verre verplaatsingen wordt genomen, bedreigt niet alleen de educatieve arbeid, maar ook de permanentie die in de secretariaten moet worden waargenomen. Bovendien stelt zich ook het probleem van de aanwezigheid op allerlei overleg-, advies- en ander vertegenwoordigingswerk. Dat geldt inzonderheid voor de migrantenorganisaties, waar vertegenwoordigings- en overlegfuncties tot de essentie van hun taak behoren.

Voorliggend voorstel van decreet vraagt daarom aandacht voor de kleinere verenigingen voor volkswontwikkeling, via een systeem van een bepaald percentage van de te realiseren educatieve uren, dat aan de reis naar die activiteiten mag worden gespendeerd. Een kleine vereniging zou hierbij een groter percentage worden toegewezen dan een grote vereniging. Het voorstel van decreet vermindert eveneens de betuttelende rol van de administratie, via een responsabilisering van de personeelsleden die instaan voor de begeleiding van de zogenaamde kleine verenigingen. In dit kader wordt gewezen op het verschil tussen de oorspronkelijke tekst van artikel 8, § 1 van het decreet van 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volkswontwikkelswork, en het huidige artikel 8, § 1 zoals aangepast door het decreet van 20 december 1996. Door deze aanpassing werd de responsabilisering van de raden van beheer verschoven naar de administratie, met als gevolg een hele administratie van werkmappen met de werkplanning van de personeelsleden en verslaggeving over de door het educatief personeelslid gerealiseerde begeleidings-, stimulerings-, en kaderopleidingsactiviteiten.

Mevrouw Nelly Maes merkt op dat de definitie 'kleine vereniging' eerder slaat op de vorm van bestaffing dan op de opdracht van de vereniging. Zij geeft een overzicht van verenigingen die in aanmerking komen voor het voorstel waarbij een gedeelte van de verplaatsingstijd als educatieve tijd geldt (zie bijlage 1).

Tot slot wordt erop gewezen dat het voorliggende voorstel van decreet aan de regering geen extra geld zal kosten. De realisatie ervan zal evenmin gebeuren op kosten van andere dan de beoogde organisaties. Het is evenmin de bedoeling het systeem aan te vallen dat educatieve medewerkers educatieve arbeid moeten presten, of om de norm van 500 te presteren uren per educatieve functie voor de educatieve groep ter discussie te stellen. Het voorstel van decreet heeft tot doel de aandacht te vragen voor de kleinere verenigingen voor volkswontwikkelswork en een beperkte positieve

discriminatie ten voordele van die kleinere verenigingen toe te passen, zoals aangegeven in het voorstel van decreet. Naargelang de vereniging groter wordt, zakt het percentage van de te realiseren educatieve uren die kunnen gespendeerd worden aan de reis naar die activiteiten. Vooral het principe van het voorstel is hierbij essentieel. De praktische uitwerking ervan kan worden gemoduleerd afhankelijk van de tijdens de bespreking aange-reikte parameters.

1.2. Algemene bespreking

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat zij het voorliggende voorstel van decreet niet mee heeft ondertekend omdat, na bevraging van de administratie, blijkt dat de problematiek van de verplaatsingstijd reeds voor een stuk werd ondervangen door de afspraak met de verenigingen dat er een forfaitaire regeling wordt in acht genomen om een uur begeleiding – dit zijn geen educatieve uren – te beschouwen als twee uur prestatie, en dit als compensatie voor de verplaatsingstijd. Dit geldt voor alle verenigingen, en dus ook voor de kleinere. Bovendien speelt de decretale regeling van deze materie soms terecht in het voordeel van de kleine verenigingen, zoals bijvoorbeeld voor het verwerven van extra personeelsleden.

De bepaling dat per gesubsidieerde educatieve personeelsfunctie, door de educatieve personeelsleden als groep jaarlijks vijfhonderd uren besteed moeten worden aan activiteiten zoals bedoeld in artikel 7, § 1, 1° en 2°, betekent geen overdreven belasting voor bedoelde personeelsleden. Een vermindering hiervan met 20% voor de kleinere verenigingen, zou een terugval tot 400 uren betekenen. Nochtans zijn de educatieve uren precies de basisopdracht van deze verenigingen. Een vermindering ervan ondergraaft de basisdoelstelling van deze verenigingen, en van het sociaal cultureel verenigingswerk in zijn geheel. Dit neemt echter niet weg dat de bereidheid bestaat om de problematiek verder te onderzoeken. In dit kader zou het nuttig zijn om de stemming over het voorliggende ontwerp van decreet naar een latere datum te verschuiven, om een verdere evaluatie van het voorstel van decreet toe te laten.

Mevrouw Nelly Maes benadrukt dat de regeling in totaal 44 landelijke verenigingen betreft. 25 ervan zijn kleine verenigingen, terwijl er bijkomend nog 9 kleine specifiek gericht zijn op migranten. In totaal zijn er dus 34 verenigingen die kampen met het probleem van de compensatie van de

verplaatsingstijd. Deze verenigingen moeten immers tijdens de avonduren hun regionale verenigingen begeleiden die steunen op het vrijwilligerswerk. De schaarse nationale verenigingen kunnen daarentegen tijdens de kantooruren hun regionale verenigingen begeleiden, terwijl ze via het centrale secretariaat nog eens kunnen rekenen op ondersteuning door een hele staf, aanreiking van jaarthema's, tijdschriften en dergelijke. Dit zijn onmiskenbaar schaalvoordelen voor de grote verenigingen.

Voor kleine verenigingen zorgen niet alleen de verre en lange verplaatsingen voor problemen. Het compenseren van deze reistijd gaat ten koste van andere prestaties die evenzeer noodzakelijk moeten worden geleverd, zoals de permanente bereikbaarheid, het telefonisch consultatiewerk en het ter plaatse leveren van ondersteuning. Omdat deze taken in het gedrang dreigen te komen bestaat het risico dat kleinere verenigingen op hun reistijden gaan besparen en ver afgelegen afdelingen minder of niet gaan bezoeken. Gecombineerd met het feit dat alles aantoonbaar moet worden gemaakt voor de administratie, zorgt de hele regeling voor een overdreven belasting. Het zou beter zijn indien de verenigingen hun vormingsopdracht via een flexibel systeem volledig ter harte kunnen nemen, onder de verantwoordelijkheid van de beheersorganen die hierop toezien.

Mevrouw Mieke Van Hecke benadrukt dat men het aantal uren niet toevallig op 500 heeft vastgelegd. Er werd geoordeeld dat dit de minimum te presteren educatieve uren betrof om de noodzakelijke kwaliteitsgarantie te kunnen leveren. Het vasthouden aan de norm van vijfhonderd, maar het toelaten dat 20% ervan wordt gespendeerd aan de reis naar die activiteiten is het uithollen van de basisregeling.

De heren Jos Stassen en Marino Keulen merken op dat dit voorstel van decreet werd ingediend op basis van de praktijkervaring met het decreet van 19 april 1995, houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk. Het probleem van de verplaatsingstijd en de compensatie ervan tijdens de arbeidsuren is een reëel probleem dat op de een of andere manier moet worden geregeld. Hierbij zou het spijtig zijn om de problematiek te verengen tot deze van de voordelen voor grote versus kleine verenigingen. Het komt erop aan om een goede regeling te vinden voor het probleem.

Mevrouw Nelly Maes vraagt of er geen oplossing kan worden gevonden langs het delegeren van een te bepalen aantal uren naar de verenigingen, naar

het voorbeeld van de regeling die voor de instellingen werd uitgewerkt. Deze kunnen per personeelslid 250 uren delegeren. Het vasthouden van een minutieuze controle door de administratie getuigt van een vorm van wantrouwen en bezorgt de verenigingen veel werk. Het zou beter zijn om de erkenning van slecht functionerende verenigingen in te trekken indien men dit nodig vindt. Dit is beter dan elke verenging te onderwerpen aan een doorgedreven administratieve controle.

Mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Hugo Marsoul verklaren zich bereid om de haalbaarheid van het delegeren van een aantal uren naar de verenigingen te onderzoeken. Het voorstel om een gedeelte van de educatieve uren te laten spenderen als reistijd daarentegen lijkt onaanvaardbaar. De educatieve uren zijn het fundament van het decreet van 19 april 1995 en zijn bovendien de enige uren die rechtstreeks inspecteerbaar zijn. Het lijkt echter nuttig om ook de mening van de administratie dienaangaande te kennen.

Mevrouw Graciënne Van Nieuwenborgh sluit zich hierbij aan. Aan de essentie van het decreet van 19 april 1995 mag niet worden geraakt. Anderzijds moet naar een oplossing worden gezocht voor de geschetste problemen.

Mevrouw Maes meent dat een andere oplossing erin kan bestaan om de compensatie van de reistijden te beperken tot de verenigingen erkend voor 20 tot 119 afdelingen, waarvoor 20% compensatie kan worden toegestaan. Voor de verenigingen met meer afdelingen en met een grotere kans op een regionale structuur stellen de problemen zich immers in mindere mate. Vandaar ook dat in het voorliggende voorstel van decreet voor verenigingen met meer afdelingen, telkens een verminderd compensatiepercentage werd ingeschreven.

Na overleg gaan de commissieleden ermee akkoord dat het voorstel van decreet wordt aangehouden, mits de behandeling ervan vóór eind juni 1998 wordt gefinaliseerd.

II. VERGADERING VAN 14 MEI 1998

2.1. Verderzetting van de algemene bespreking

De heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn acht het niet wenselijk het voorliggend voorstel van decreet te ondersteunen. Artikel 8 van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volks-

ontwikkelingswerk omschrijft de activiteiten die de gesubsidieerde educatieve medewerkers van de verenigingen voor volkswontwikkeling moeten presteren. De kerntaak is de begeleiding en de stimulering van de kernen of afdelingen van de vereniging. De wetgever heeft welbewust de essentie van de bewijslast gelegd op de begeleiding van de lokale groepen. De professionalisering in deze sector, en de subsidiëring van deze beroepskrachten a rato van 95 % van hun weddekost, moet er immers toe leiden dat de lokale verenigingen zo deskundig mogelijk begeleid worden in hun werking. Het verenigingsleven heeft nood aan sterke begeleiding en ondersteuning, zeker in deze tijd waarin het sociale weefsel eerder afbrokkelt en vervaagt.

Het voorliggende voorstel van decreet, aldus de minister, wil de inhoud van deze 500 begeleidingsuren anders invullen en vervangt een deel van deze begeleidingstijd door reistijd. De indieners van het decreet vermelden evenwel niet dat in het decreet van 19 april 1995 onder artikel 8, § 6 wordt bepaald dat voor elke activiteit minimaal een forfaitaire duur van twee uur in rekening mag worden gebracht door de verenigingen bij de bewijsvoering van hun prestaties. In de realiteit geldt dus dat een prestatie van één uur voor twee uur geldt. Deze bepaling werd uitdrukkelijk in het decreet opgenomen om tegemoet te komen aan de problematiek van de verplaatsingstijd. Deze bepaling geldt voor alle te presteren begeleidingsuren ten gevolge van de wijziging van het decreet op de verenigingen voor volkswontwikkelingswerk via artikel 58 van het programmadecreet van 20 december 1996.

Vermits de bedoelde begeleidingsfunctie een essentiële functie is en vermits in het decreet reeds terdege werd rekening gehouden met de gevolgen van de verplaatsingstijd, acht de minister het niet verantwoord de reële begeleidingsuren die de educatieve medewerkers per jaar moeten presteren, verder te verminderen. Hij stelt dan ook voor om het voorliggende voorstel van decreet niet te steunen.

Mevrouw Nelly Maes merkt op dat met de verworping van het voorliggende voorstel van decreet de ongelijkheid tussen de verschillende organisaties wordt bestendigd. Organisaties met regionale afdelingen worden in feite bevoordeeld tegenover deze met enkel een centrale organisatie. Deze laatste moeten verre verplaatsingen maken. Het compenseren van deze reistijd gaat ten koste van andere prestaties.

De minister wijst erop dat kleine verenigingen in bepaalde gevallen ook worden bevoordeeld tegen-

over grotere. Bovendien stelt hij dat de werkdruk eventueel kan worden verlaagd via de sociale Maribel, waardoor er meer personeelsleden in dienst kunnen worden genomen. Dit veronderstelt dat binnen het volksontwikkelingswerk bepaalde middelen niet lineair worden verdeeld, maar op basis van reële noden en onderlinge solidariteit. Het opvangen van de werkdruk via deze operatie valt te verkiezen boven het verminderen van het aantal te presteren educatieve uren.

De heer Jos Stassen vraagt in welke mate de bevoordeling van kleinere tegenover grotere organisaties werkelijk speelt.

De minister deelt mee dat bij beperkte middelen, kleine organisaties tot 80 afdelingen de volledige subsidiëring blijven ontvangen. Bovendien krijgen verenigingen tot 80 afdelingen 1 administratieve kracht gesubsidieerd en 3 educatieve medewerkers – 1 staffunctie en 2 educatieve krachten.

Mevrouw Nelly Maes merkt op dat het aantrekken van meer personeelsleden de taak van de educatieve personeelsleden niet verlicht. Integendeel zelfs, want de educatieve personeelsleden moeten precies instaan voor het begeleiden van de andere medewerkers. Zij wijst op het amendement dat werd ingediend zodat bij verenigingen met maximum twee voltijdse educatieve functies, 20 procent van de te realiseren educatieve uren kunnen worden gespendeerd aan de verplaatsing naar de educatieve activiteiten. Dit amendement sluit aan bij het advies van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling van 6 mei 1998 over het voorliggende voorstel van decreet (bijlage 2).

Het amendement, aldus mevrouw Nelly Maes, beperkt de toepassing van het voorstel van decreet tot de kleinste categorie van verenigingen, namelijk deze organisaties die in de bijlage 3 werden aangekruist (zie bijlage 3).

De heer Michiel Vandenbussche vraagt wat in de praktijk het verschil is tussen het voorstel van decreet zoals oorspronkelijk ingediend, en het hierop ingediende amendement.

Mevrouw Nelly Maes verduidelijkt dat het voorstel van decreet zou worden toegepast op een degressieve schaal, afhankelijk van de grootte van de organisatie. Maximaal – en dit voor kleine organisaties – kan 20 procent van de te realiseren uren gespendeerd worden aan de reis naar die activiteiten. Minimaal kan – door grote organisaties – slecht 5 procent hieraan worden gespendeerd. Door het amendement wordt het voorstel beperkt

tot de organisaties die door de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling geacht worden om hiervoor in aanmerking te komen : namelijk de aangeduide organisaties met slechts twee educatieve medewerkers.

Op verzoek van de minister, stelt de heer Gilbert Vanhoutven, Afdelingshoofd, Afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheek, dat bij de vernieuwing van het decreet verenigingsleven in 1995, een aantal nieuwe uitgangspunten werden vooropgesteld die allemaal streefden naar gelijke behandeling van de organisaties en van hun personeel.

Een eerste element was de afschaffing van de dubbele structuren van landelijke en regionale (provinciale) organisaties. Dit gebeurde om de ongelijkheid weg te werken inzake de subsidiëring. Een organisatie met bijvoorbeeld 80 afdelingen, beschikte over 3 gesubsidieerde personeelsleden, terwijl een andere organisatie met evenveel afdelingen, waarvan er echter 5 regionaal erkend waren, over 10,5 gesubsidieerde personeelsleden beschikte. Nochtans moesten deze organisaties precies dezelfde administratieve taken vervullen. In het vernieuwde decreet krijgen alle organisaties met 110 afdelingen, 4 gesubsidieerde personeelsleden : twee educatieve, 1 staf- en 1 administratieve medewerker.

Ten tweede is het referentiekader voor mogelijke subsidiëring het aantal afdelingen. In functie van de gesubsidieerde personeelsleden geldt echter een absolute gelijkheid. M.a.w. hoe groot of hoe klein een vereniging ook is, de bewijskracht is voor alle personeelsleden gelijk. Namelijk 500 uur voor educatieve begeleiding of kadervorming voor de educatieve functie, en een publicatie en documentatie inzake hulp en leermiddelen voor de staffuncties. Het decreet laat deze kerntaken vrij invullen door elke vereniging.

Een derde element is, dat alleen datgene wat de overheid gaat subsidiëren, wordt gecontroleerd. Hierdoor worden de personeelsleden gecontroleerd, en niet zoals in het verleden de afdelingsdossiers. De subsidiëring werd voor alle personeelsleden gelijkgesteld aan 95 %. Voor de grote organisaties werd het aantal gesubsidieerde personeelsleden verminderd door de afschaffing van de dubbele structuren. Voor de kleine organisaties werd 1 personeelslid toegevoegd.

Als vierde element moet volgens de heer Gilbert Vanhoutven worden aangestipt dat deze vrij hoge subsidiëring van de wedde van de personeelsleden aan de Vlaamse overheid, meer dan in het verle-

den, het recht gaf op toezicht op de prestaties van deze personeelsleden. Bovendien moest een takenpakket worden geformuleerd dat tegemoetkomt aan een voltijdse betrekking. Vandaar dat de 500 uren educatieve begeleiding, of kadervorming voor de educatieven, werd ingeschreven. Deze prestaties waren als groep te volbrengen, wat een individuele vrijheid van handelen garandeerde. Uiterekend in reële uren geeft dat voor een educatieve voltijdse functie van 38 u per week op jaarbasis – met een aftrek 8 weken vakantie – 1.672 uren, wat neerkomt op een prestatie van 12 uur per week. Er is m.a.w. nog veel ruimte voor het compenseren van o.a. de verplaatsingstijden.

Wat de bewijsmiddelen betreft, heeft de sector Volksontwikkeling zich, aldus de heer Gilbert Vanhoutven, steeds geïnspireerd op een gelijkaardig systeem als in het onderwijs, nl : de leraar moet X-aantal uren lesgeven op een vooraf aangekondigde plaats en uur. De controle hierop is nooit bureaucratisch bedoeld geweest. Ze werd zelfs afgeschaft door het programmadecreet van 20 december 1996. Wat overgebleven is, is een minimaal dossier dat voor de organisatie zelf belangrijk is om hun educatieve werking te kunnen evalueren en bijsturen. Het is bovendien een dossier dat ook voor de verantwoordelijken van de vereniging belangrijk is om het gesprek met hun personeelsleden te kunnen aangaan.

In concreto geeft het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkeling, aldus de heer Gilbert Vanhoutven, de volgende toepassing :

1. Op papier is elke vereniging met het decreet in orde.
2. De 500 uren worden naar beneden gehaald door het forfaitair systeem voor een begeleiding – individueel of groepsmatig – die minder zijn dan 2 uur duurt, omwille van de reistijd. Nochtans kan de begeleiding op velerlei manieren gebeuren : bijvoorbeeld overdag, 's avonds, bij de mensen thuis of op het secretariaat van de vereniging.
3. Vóór het programmadecreet van 20 december 1996 moesten 250 uren vooraf worden aangekondigd aan de administratie. Ook alle programma's met een duurtijd van meer dan 2 uur moesten worden aangekondigd. Er werden toen veel minder langdurige programma's gerealiseerd dan na het programmadecreet. Na het programmadecreet moeten langdurige programma's niet meer worden aangekondigd. Het is dan ook gemakkelijk om via deze programma's op papier de nodige uren te presteren.
4. De kaderopleiding is in iedere vereniging serieus afgenomen. Nochtans is dit een zeer belangrijk aspect van het verenigingsleven.
5. De groei van de middelen duurt voort door middel van bijkomende projecten of invulling van nieuwe personeelsfuncties. Het aantal afdelingen neemt niet af, niettegenstaande er vele vingerwijzingen zijn dat het verenigingsleven het moeilijk heeft.
6. De vereniging kan zich vrijelijk organiseren in functie van de beperkte taken die door de overheid worden gevraagd. Met andere woorden, men kan personeelsleden aantrekken die gespreid wonen in Vlaanderen. Men kan ook de staffunctie over 2 personeelsleden spreiden zodat er meer mensen in aanmerking komen om de 500 uren van begeleiding en kaderopleiding te realiseren. De creativiteit van de organisatie in het aanwerven van personeelsleden kan dus voor aanzienlijke besparingen op de verplaatsingstijd zorgen.

Gezien de bovenvermelde uitgangspunten, voert volgens de heer Gilbert Vanhoutven het voorliggende voorstel van decreet dan ook een ongelijkheid in tussen de verenigingen en vooral tussen de personeelsleden. Dit was zeker in 1995 niet de bedoeling. Nergens zijn er indicaties dat de verenigingen in nood zitten t.a.v. de decretaal opgelegde verplichtingen. Nog minder prestaties vragen vanuit de overheid wordt bovendien problematisch voor de sector.

Mevrouw Nelly Maes merkt op dat door het ingediende amendement het voorstel wordt beperkt tot de organisaties die door de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling geacht worden om hiervoor in aanmerking te komen : namelijk de organisaties met slechts twee educatieve medewerkers. Deze educatieve medewerkers hebben door het uitoefenen van hun begeleidingstaken zoveel compensatie-uren op te nemen, dat het werk dat zij op het secretariaat moeten leveren hieronder lijdt. De verenigingen moet onder het gezag van hun beheersorganen hun taak in volledige onafhankelijkheid kunnen uitoefenen. De controle kan gebeuren door de basis die trouwens bestaat uit volwassen personen. De administratie kan zich in deze optiek beperken tot het nagaan of de subsidies niet worden misbruikt. Hierbij wordt verwezen naar het onderwijs, waar meer en meer de weg

wordt ingeslagen van de autonomie voor de scholen.

De minister merkt op dat de decretaal voorziene controles in het Volksontwikkelingswerk precies vanuit het parlement werden opgelegd. Ook de onderwijsinstellingen blijven trouwens gebonden aan een hele reeks verplichtingen inzake het lesurenpakket, aanwezigheden, eindtermen, ontwikkelingsdoelen, enz.

Mevrouw Nelly Maes en de heer Jos Stassen wijzen erop dat de problematiek van de kleine organisaties niet alleen in het voorstel van decreet wordt aangekaart. Ook de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling erkent deze problematiek. De administratie minimaliseert echter de problemen. Toch is het zo dat in de verenigingen zwaar met het probleem van de verplaatsingstijd wordt geworsteld.

De minister wijst erop dat de problematiek van de begeleiding ook enigszins wordt overtrokken. De begeleiding gebeurt immers niet uitsluitend 's avonds of tijdens het weekend. Het is best mogelijk dat dit – al dan niet voor een groot deel – tijdens de normale werkuren kan gebeuren, en op het secretariaat van de vereniging zelf.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Mieke Van Hecke sluiten zich hierbij aan. Zij wijzen erop dat de te presteren 500 educatieve uren niet zonder reden decretaal werden vastgelegd. Bovendien moeten slechts 12 uur per week worden bewezen, wat toch ruimte moet laten voor het regelen van de verplaatsingstijd. Bovendien valt het verenigingsleven tijdens de vakantie 2 maanden stil, wat als een compensatie kan worden gezien voor de overuren.

2.2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen verworpen met 4 stemmen tegen 7.

Artikel 2

In een amendement wordt door mevrouw Nelly Maes, de heren Herman Lauwers, Marino Keulen en Jos Stassen voorgesteld om in de voorgestelde tekst van artikel 8, § 1 het tweede, derde, vierde,

vijfde en zesde lid te vervangen door : "Bij verenigingen met maximum twee voltijdse educatieve functies kan 20 procent van de te realiseren educatieve uren gespendeerd worden aan de verplaatsing naar de educatieve activiteiten.". Zij argumenteren dat dit amendement aansluit bij het advies van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling van 6 mei 1998 over onderhavig voorstel van decreet.

Het amendement en artikel 2 worden verworpen met 4 stemmen tegen 7.

De verslaggever,

Marino KEULEN

De voorzitter,

Louis BRIL

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Verenigingen die in aanmerking komen voor het voorstel van decreet, waarbij een gedeelte van de verplaatsingstijd als educatieve tijd geldt

Verenigingen waarbij per gesubsidieerde educatieve functie 20 % van de verplaatsingstijd meegerekend wordt als educatieve tijd :

- A.T.B. De Natuurvrienden
- E.V.O.
- F.V.K. Rodenbachfonds
- F.V.V.
- H.V.V.
- Masereelfonds
- Verbond van Senioren
- Vermeulenfonds
- Vlaams Verbond voor Gepensioneerden
- V.E.L.T.
- Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit
- Internationaal Comité
- Unie van Turkse Verenigingen
- ACLI-Vlaanderen
- Federatie Marokkaanse Democratische Verenigingen
- Federatie van Vooruitstrevende Turkse Verenigingen van België
- Federatie van Marokkaanse Verenigingen
- Unie der Turkse Islamitische Culturele Verenigingen van België
- Raad van de Afrikaanse Gemeenschap in België en in Europa
- Vereniging voor Ontwikkeling en Emancipatie van Moslims
- Blindenzorg Licht en Liefde
- Landelijke Vormingsdienst voor Zelfstandigen
- Similes
- Verbond VOS
- Vormingswerk voor Weduwen

Verenigingen waarbij per gesubsidieerde educatieve functie 15 % van de verplaatsingstijd meegerekend wordt als educatieve tijd :

- Vlaamse Federatie van Gehandicapten
- Willemfonds

Verenigingen waarbij per gesubsidieerde educatieve functie 10 % van de verplaatsingstijd meegerekend wordt als educatieve tijd :

- Culturele Centrale
- C.R.M. Seniorenbeweging van de Middengroepen
- Verbond voor Heemkunde

Verenigingen waarbij per gesubsidieerde educatieve functie 5 % van de verplaatsingstijd meegerekend wordt als educatieve tijd :

- Liberale Vrouwen

NB : Volgens de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, vermeldt deze lijst ten onrechte de migrantenfederaties. Zij worden erkend vanaf 10 afdelingen en hebben aldus nog een veel kleinere begeleidingslast (zie ook bijlage 3).

BIJLAGE 2

Advies d.d. 6 mei 1998 over het voorstel van decreet van mevrouw Maes en de heren Lauwers, Keulen en Stassen houdende wijziging van artikel 8 van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk.

De plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling, in vergadering van 6 mei 1998, onder voorzitterschap van J. ALBRECHTS, heeft, op verzoek van minister Luc Martens, bij hoogdringendheid volgend advies uitgebracht over het voorstel van decreet van mevrouw Maes en de heren Lauwers, Keulen en Stassen houdende wijziging van artikel 8 van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk :

1. Inhoud van het voorstel :

In eerste instantie is de vergadering het erover eens de discussie over het voorstel van decreet te beperken tot de kleinste categorie van vermelde verenigingen, nl. de verenigingen met maximum 2 voltijdse gesubsidieerde educatieve functies.

2. Standbepaling :

Argumentatie pro :

Kleine verenigingen dienen veel grotere inspanningen te leveren om op een intensieve en adequate manier aan ondersteuning en begeleiding te doen van hun afdelingen. Vermits kleine verenigingen niet beschikken over gedecentraliseerde secretariaten wordt hun begeleidingswerk sterk 'belast' door reistijd. Minister Martens argumenteert dat de invoering van een forfait van 2 uur voor begeleidingsactiviteiten er gekomen is om tegemoet te komen aan de problematiek van de verplaatsingstijd. Dat is evenwel niet correct. Pas in het vijfde tekstvoorstel van het verenigingsdecreet is deze formule van een forfait geïntroduceerd. Iedere betrokkene weet dat men op die manier de moeilijke klip van 500 uren heeft weten aanvaardbaar te maken. Dat had niets met reistijd te maken. Daarom ook (zie memorie van toelichting bij het decreet) was er een ruime invulling gegeven aan de aard van de begeleidingsactiviteiten : programma-ontwikkeling, schriftelijke of telefonische begeleiding. Die moeilijk te kwantificeren activiteiten verklaren het forfait. Dat blijkt bovendien uit een amendement over de invoering van een identiek forfait, dat unaniem werd aanvaard bij de bespreking van het dienstendecreet. Bedoeling van de invoering van het forfaitaire systeem is "een soepele, niet bureaucratische en gedereguleerde registratie van de ondersteuning, advisering en begeleiding mogelijk te maken."

Terecht wordt aangestipt dat de begeleiding van lokale groepen de essentie is binnen het nieuwe verenigingsdecreet. Het is dan ook logisch dat daar behoorlijk wat tijd wordt aan gespendeerd. Zeker wanneer het gaat om rechtstreekse begeleiding van besturen van afdelingen of zelfs van activiteiten. Soms vraagt een kwalitatieve begeleiding verschillende interventies van enige omvang.

De minister wekt de indruk dat het telkens gaat om begeleidingen van 1 uur die via het forfait de waarde krijgen van 2 uren. Dat klopt niet met de realiteit. Een vlugge navraag bij een aantal kleine verenigingen laat zien dat het forfait maximum wordt toegepast voor 50 % en in een aantal gevallen zelfs ongeveer afwezig is. Dat betekent dat in het merendeel van de gevallen de reistijd op geen enkele manier impliciet noch expliciet in rekening wordt gebracht.

De zaak is te herleiden tot de moeilijker omstandigheden waarin medewerk(st)ers van kleine verenigingen moeten functioneren in vergelijking met die in grotere verenigingen.

Argumentatie contra :

De argumentatie van de minister kan hier worden gevolgd.

Het forfaitaire stelsel, waarbij 1 uur kan tellen als 2 uur, geldt reeds voor alle organisaties. Een verdere uitholling van het systeem is niet gunstig.

Bovendien is het zo dat de 500 uren te presteren door de educatieven in de verenigingen parallel zijn met de 500 uren voor de vormingsinstellingen. Door dit parallellisme te doorbreken wordt ook het principe van het gelijk honoreren en subsidiëren van alle educatieven doorbroken.

3. Advies i.v.m. het voorstel van beslissing :

De Hoge Raad voor de Volksontwikkeling geeft een positief advies, met 12 stemmen voor en 6 stemmen tegen, op het voorstel tot het instellen van een forfaitaire reistijd, die kan gelden als educatieve uren.

De Raad wenst de voorgestelde wijziging, dat per educatieve personeelsfunctie 20 procent van de te realiseren educatieve uren gespendeerd worden aan de reis naar die educatieve activiteiten, wel te beperken tot verenigingen met maximum 2 voltijdse gesubsidieerde educatieve functies.

De voorgestelde wijziging geldt niet voor alle andere verenigingen.

BIJLAGE 3

Aantal actieve afdelingen in 1996

Naam vereniging	erken- nings- norm	totaal aantal *	per provincie					
			Antw.	Vlaams Brab.	Limb.	Oost- Vl.	West- Vl.	Brussel
ATB De Natuurvrienden	117	128	51	22	4	29	22	
B.G.J.G.	444	458	95	50	82	115	116	
Centr. Land. Gilden	431	578	130	95	88	135	130	
Belg. Boerenbond								
Culturele Centra	170	167	23	13	22	69	40	
C.M.B.V.	331	336	47	31	38	98	122	
C.R.M.	140	152	21	24	22	35	50	
C.S.C. Vormingswerk	477	350	89	37	47	86	76	15
Dauidsfonds	422	429	83	72	42	104	110	18
X E.V.O.	80	100	25	9	12	26	25	3
X F.V.K. Rodenbachfonds	99	99	30	20	1	22	21	5
X F.V.V.	94	93	21	14	9	24	23	2
H.V.V.	107	128	25	16	11	24	27	25
K.A.V.	1.413	1.424	366	182	206	294	328	48
K.B.G.	772	886	205	152	81	224	202	22
K.V.G.	190	222	65	29	40	54	34	
K.V.L.V.	1.064	1.071	181	194	199	288	208	1
K.W.B.	918	942	215	167	154	198	185	23
L.B.V.	278	277	52	35	53	74	57	6
Liberaal Vrouwen	121	133	23	31	20	31	26	2
X Masereelfonds	93	90	21	9	2	21	21	16
N.C.M.V.	120	156	19	12	26	33	64	2
S.V.V.	320	346	103	30	71	70	72	
Vakantieoogens	358	347	77	55	38	95	80	2
Verbond van Senioren	100	108	17	8	13	28	25	7
X Vermeulenfond	98	86	5	19	6	21	31	4
X Vlaams Verbond voor Gepensioneerden	87	86	22	7	8	22	25	2
Vlaamse Fed. Social. Gepensioneerden	363	420	92	58	51	106	98	15
Vlaamse Federatie van Gehandicapten	124	172	31	8	33	53	47	
V.C.O.V.	507	496	94	64	113	96	119	10
X V.E.L.T.	98	99	19	17	20	19	23	1
V.T.B. - V.A.B.	217	184	26	42	16	57	37	6
Willemsfonds	121	121	22	14	13	28	31	13
Ziekzorg	630	804	198	84	135	175	179	33
X Federatie Werkgroep Homoseksualiteit	50	50	12	5	6	16	8	3
X Vlaamse Volksbeweging	60	60	15	12	3	14	13	3
Totaal	11.014	11.598	2.520	1.637	1.685	2.794	2.675	287

* Het betreft het aantal afdelingen opgegeven door de verenigingen zelf.

Landelijke Migrantenverenigingen	Aantal actieve afd. '96
X 95/1 Internationaal Comité	25
X 95/2 Unie van Turkse Verenigingen	11
X 95/3 ACLI - Vlaanderen	31
X 95/4 Federatie Marokkaanse Democr. Ver.	31
X 95/5 Federatie van Vooruitstrevende Turkse Verenigingen van België	23
X 95/6 Federatie van Marokkaanse Verenigingen	31
X 95/7 Unie der Turkse Islamitische Cult. Vere- nigingen van België	11
X 95/8 Raad van de Afrikaanse Gemeenschap in België en Europa	12
X 96/1 Vereniging voor Ontwikkeling en emanci- patie van Moslims	13
Totaal :	188